
Panchatattvarchananirupanam

पञ्चतत्त्वार्थनिरूपणम्

Document Information

Text title : Panchatattvarchananirupanam

File name : panchatattvArchananirUpaNam.itx

Category : deities_misc, garuDapurANa

Location : doc_deities_misc

Proofread by : PSA Easwaran

Description/comments : garuDapurANa | pUrvakhaNDa | adhyAya 32/29-37||

Latest update : October 3, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

October 3, 2024

sanskritdocuments.org

Panchatattvarchananirupanam

પઞ્ચતત્ત્વાર્થનનિરૂપણમ્

મહેશ્વર ઉવાચ ।

પઞ્ચતત્ત્વાર્થનં બ્રૂહિ શઙ્ખચક્રગદાધર ! ।

યેન વિજ્ઞાનમાત્રેણ નરો યાતિ પરં પદમ્ ॥ ૧ ॥

હરિરુવાચ ।

પઞ્ચતત્ત્વાર્થનં વક્ષ્યે તવ શકુર સુગ્રત ।

મઙ્ગલ્યં મઙ્ગલં દિવ્યં રહસ્યં કામદં પરમ્ ॥ ૨ ॥

તચ્છણુષ્પ મહાદેવ પવિત્રં કલિનાશનમ્ ।

એક એવાવ્યયઃ શાન્તઃ પરમાત્મા સનાતનઃ ॥ ૩ ॥

વાસુદેવો ધ્રુવઃ શુદ્ધઃ સર્વવ્યાપી નિરઞ્જનઃ ।

સ એવ માયયા દેવ પઞ્ચધા સંસ્થિતો હરિઃ ॥ ૪ ॥

લોકાનુગ્રહકૃદ્દિષ્ણુઃ સર્વદુષ્ટવિનાશનઃ ।

વાસુદેવસ્વરૂપેણ તથા સદ્ગુણેન ચ ॥ ૫ ॥

તથા પ્રદ્યુમ્નરૂપેણાનિરુદ્ધાખ્યેન ચ સ્થિતઃ ।

નારાયણસ્વરૂપેણ પઞ્ચધા હ્યદ્વયઃ સ્થિતઃ ॥ ૬ ॥

એતેષાં વાયકાન્મન્ત્રાનેતાઞ્છણુ વૃષધ્વજ ! ।

ૐ અં વાસુદેવાય નમઃ ।

ૐ આં સદ્ગુણાય નમઃ ।

ૐ અં પ્રદ્યુમ્નાય નમઃ ।

ૐ અનિરુદ્ધાય નમઃ ।

ૐ ૐ નારાયણાય નમઃ ॥ ૭ ॥

પઞ્ચ મન્ત્રાઃ સમાખ્યાતા દેવાનાં વાયકાસ્તવ ।

સર્વપાપહરાઃ પુણ્યાઃ સર્વરોગવિનાશનાઃ ॥ ૮ ॥

અધુના સમ્પ્રવક્ષ્યામિ પઞ્ચતત્ત્વાર્થનં શુભમ્ ।

विधिना येन कर्तव्यं यैर्वा मन्त्रैश्च शङ्कर ! ॥ ८ ॥

आदौ स्नानं प्रकुर्वीत स्नात्वा सन्ध्यां समाचरेत् ।

अर्थनागारमासाद्य प्रक्षाल्याङ्गुष्ठ्यादिकं तथा ॥ १० ॥

आयभ्योपविशेत्प्राङ्गो बद्धासनमभीप्सितम् ।

शोषणादि ततः कुर्यात् अं क्षौं रमिति मन्त्रकैः ॥ ११ ॥

सामान्यं कठिनीकृत्य याएऽमुत्पादयेत्ततः ।

विभिधाएऽं ततो ह्यएऽं भावयेत्परमेश्वरम् ॥ १२ ॥

वासुदेवं जगन्नाथं पीतकौशेयवाससम् ।

सङ्ख्यादित्यसङ्काशं स्फुरन्मकरकुण्डलम् ॥ १३ ॥

आत्मनो वृद्धिं पद्मे तु ध्यायेत्तु परमेश्वरम् ।

ततः सङ्कर्षणं देवमात्मानं चिन्तयेत्प्रभुम् ॥ १४ ॥

प्रद्युम्नमनिरुद्धं च श्रीमन्नारायणं ततः ।

छन्द्रादींश्च सुरांस्तस्माद्देवदेवात्समुत्थितान् ॥ १५ ॥

चिन्तयेच्च ततो न्यासं कुर्याद्वै करयोर्द्वयोः ।

व्यापकं मूलमन्त्रेण याङ्गन्यासं ततः परम् ॥ १६ ॥

अङ्गमन्त्रैर्महादेव ! तामन्त्रान् शृणु सुव्रत ! ।

ॐ आं हृदयाय नमः ।

ॐ ईं शिरसे नमः ।

ॐ ओं शिखायै नमः ।

ॐ औं कवचाय नमः ।

ॐ औं नेत्रत्रयाय नमः ।

ॐ अः अस्त्राय कृट् । १७ ॥

ॐ समस्तपरिवारायान्युताय नमः ।

ॐ धात्रे नमः ।

ॐ विधात्रे नमः ।

ॐ आधारशक्त्यै नमः ।

ॐ कूर्माय नमः ।

ॐ अनन्ताय नमः ।

ॐ पृथिव्यै नमः ।

- ૐ ધર્માય નમઃ ।
ૐ ધર્માય નમઃ ।
ૐ જ્ઞાનાય નમઃ ।
ૐ વૈરાગ્યાય નમઃ ।
ૐ ઐશ્વર્યાય નમઃ ।
ૐ અજ્ઞાનાય નમઃ ।
ૐ અનૈશ્વર્યાય નમઃ ।
ૐ અં અર્કમાણલાય નમઃ ।
ૐ સોં સોમમાણલાય નમઃ ।
ૐ વં વહ્નિમાણલાય નમઃ ।
ૐ વં વાસુદેવાય પરબ્રહ્મણે શિવાય તેજોરૂપાય
વ્યાપિને સર્વદેવાધિદેવાય નમઃ ।
ૐ પાઞ્ચજન્યાય નમઃ ।
ૐ સુદર્શનાય નમઃ ।
ૐ ગદાયૈ નમઃ ।
ૐ પદ્માય નમઃ ।
ૐ શ્રિયૈ નમઃ ।
ૐ હ્રિયૈ નમઃ ।
ૐ પુષ્ટ્યૈ નમઃ ।
ૐ ગીત્યૈ નમઃ ।
ૐ શક્ત્યૈ નમઃ ।
ૐ પ્રીત્યૈ નમઃ ।
ૐ ઇન્દ્રાય નમઃ ।
ૐ અગ્નયે નમઃ ।
ૐ યમાય નમઃ ।
ૐ નિરૂતયે નમઃ ।
ૐ વરુણાય નમઃ ।
ૐ વાયવે નમઃ ।
ૐ સોમાય નમઃ ।
ૐ ઈશાનાય નમઃ ।
ૐ અનન્તાય નમઃ ।
ૐ બ્રહ્મણે નમઃ ।

ૐ વિષ્ણુસેનાય નમઃ ॥ ૧૮ ॥

એતે મન્ત્રાઃ સમાખ્યાતાસ્તવ રુદ્ર સમાસતઃ ।

પૂજા ચૈવ પ્રકર્તવ્યા માણસે સ્વસ્તિકાદિકે ॥ ૧૯ ॥

ૐ પદ્માય નમઃ ।

અડગન્યાસં ચ કૃત્વા તુ મુદ્રાઃ સર્વાઃ પ્રદર્શયેત્ ।

આત્માનં વાસુદેવં ચ ધ્યાત્વા ચૈવ પરેશ્વરમ્ ॥ ૨૦ ॥

આસનં પૂજયેત્પશ્ચાદાવાહ્ય વિધિવન્નરઃ ।

દ્વારે ધાતુર્વિધાતુશ્ચ પૂજા કાર્યા વૃષધ્વજ ॥ ૨૧ ॥

ગરુડં પૂજયેદગ્રે વાસુદેવસ્ય શકુર ।

શઙ્ખાદિપદ્મપન્તર્ત્ત મધ્યદેશે પ્રપૂજયેત્ ॥ ૨૨ ॥

ધર્મ જ્ઞાનં ચ વૈરાગ્યમૈશ્વર્યં પૂર્વદેશતઃ ।

આગ્રેયાદિષ્વર્યયેદ્ધૈ અધર્માદિચતુષ્ટયમ્ ॥ ૨૩ ॥

માણસત્રયમધ્યે તુ કીર્તિતા હ્યાસનસ્થિતિઃ ।

પૂર્વાદિપદ્મપત્રેષુ પૂજ્યાઃ સંકુર્ષણાદયઃ ॥ ૨૪ ॥

કર્ણિકાયાં વાસુદેવં પૂજયેત્પરમેશ્વરમ્ ।

પાગ્યજન્યાદયઃ પૂજ્યાઃ ઐશાન્યાદિષુ સંસ્થિતાઃ ॥ ૨૫ ॥

શક્તયશ્ચૈવ પૂર્વાદૌ દેવદેવસ્ય શકુર ।

ઇન્દ્રાદયો લોકપાલાઃ પૂજ્યાઃ પૂર્વાદિષુ સ્થિતાઃ ॥ ૨૬ ॥

અધો નાગં તદૂર્દ્ધ્વન્તુ બ્રહ્માણં પૂજયેત્સુધીઃ ।

ઇતિ સ્થાનકમો જ્ઞેયો માણસે શકુર ત્વયા ॥ ૨૭ ॥

આવાહ્ય માણસે દેવં કૃત્વા ન્યાસં તુ તસ્ય ચ ।

મુદ્રાં પ્રદર્શ્ય પાદાદીન્દધાન્મૂલેન શકુર ॥ ૨૮ ॥

સ્નાનં વસ્ત્રં તથાચામં ગન્ધં પુષ્પં ચ ધૂપકમ્ ।

દીપં નૈવેદ્યમાચામં નમસ્કારં પ્રદક્ષિણમ્ ।

કુર્યાચ્છકુર મૂલેન જપં ચાપિ સમર્પયેત્ ॥ ૨૯ ॥

ઇદં સ્તોત્રં જપેત્પશ્ચાદ્વાસુદેવમનુસ્મરન્ ।

ૐ નમો વાસુદેવાય નમઃ સકર્ષણાય ચ ॥ ૩૦ ॥

પ્રદ્યુમ્નાયાદિદેવાયાનિરુદ્ધાય નમો નમઃ ।

નમો નારાયણાયૈવ નરાણાં પતયે નમઃ ॥ ૩૧ ॥

નરપૂજાય કીર્ત્યાય સ્તુત્યાય વરદાય ચ ।

અનાદિનિધનાયૈવ પુરાણાય નમો નમઃ ॥ ૩૨ ॥

સૃષ્ટિસંહારકર્ત્રે ચ બ્રહ્માણઃ પતયે નમઃ ।

મનો વૈ વેદવેદાય શઙ્ખચક્રધરાય ચ ॥ ૩૩ ॥

કલિકલ્મષહર્ત્રે ચ સુરેશાય નમો નમઃ ।

સંસારવૃક્ષચ્છેત્રે ચ માયાભેત્રે નમો નમઃ ॥ ૩૪ ॥

બહુરૂપાય તીર્થાય ત્રિગુણાયાગુણાય ચ ।

બ્રહ્મવિષ્ણુવીશરૂપય મોક્ષદાય નમો નમઃ ॥ ૩૫ ॥

મોક્ષદારાય ધર્માય નિર્માણાય નમો નમઃ ।

સર્વકામપ્રદાયૈવ પરબ્રહ્મસ્વરૂપિણે ॥ ૩૬ ॥

સંસારસાગરે ઘોરે નિમગ્નં માં સમુદ્ધર ।

ત્વદન્યો નાસ્તિ દેવેશ નાસ્તિ ત્રાતા જગત્પ્રભો ॥ ૩૭ ॥

ત્વામેવ સર્વગં વિષ્ણું ગતોઽહં શરણં ગતઃ ।

જ્ઞાનદીપપ્રદાનેન તમોમુક્તં પ્રકાશય ॥ ૩૮ ॥

એવં સ્તુવીત દેવેશં સર્વકલેશવિનાશનમ્ ।

અન્યૈશ્ચ વૈદિકેઃ સ્તોત્રૈઃ સ્તુત્વા વૈ નીલલોહિત ॥ ૩૯ ॥

પચ્ચતત્ત્વસમાયુક્તં ધ્યાયોદ્વિષ્ણું નરો હૃદિ ।

વિસર્જયેત્તત્તો દેવમિતિ પૂજા પ્રકીર્તિતા ॥ ૪૦ ॥

સર્વકામપ્રદા શ્રેષ્ઠા વાસુદેવસ્ય શકુર ।

એતત્પૂજનમાત્રેણ કૃતકૃત્યો ભવેન્નરઃ ॥ ૪૧ ॥

ઇદં ચ યઃ પઠેદ્ભુક્ષ્ણ પચ્ચતત્ત્વાર્ચનં નરઃ ।

શૃણુયાચ્છ્રવાયેદાપિ વિષ્ણુલોકં સ ગચ્છતિ ॥ ૪૨ ॥

ઇતિ શ્રીગારુડે મહાપુરાણે પૂર્વખાણે પ્રથમાંશાખ્યે ।

આચારકાણે પચ્ચતત્ત્વા(વૈષ્ણવા)ર્ચનવિધિર્નામ દ્વાત્રિંશોઽધ્યાયઃ ॥ ૩૨ ॥

ગરુડપુરાણ । પૂર્વખાણ । અધ્યાય ૩૨/૨૯-૩૭ ॥

garuDapurANa . pUrvakhaNDa . adhyAya 32/29-37..

Proofread by PSA Easwaran

Panchatattvarchananirupanam
pdf was typeset on October 3, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

